

יום ד', יט' בשבט תש"ס (26 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הואיל וט"ו בשבט מזכירנו בשבח ארץ ישראל, לכן ראוי להזכיר מדברי חז"ל שהפליגו לדבר בשבח ארץ ישראל ומעלותיה:

ארץ בחירה לעם הנבחר – "זאת הארץ אשר תיפול לכם בנחלה". אמר הקב"ה: הארץ שלי, שנאמר: "לה' הארץ ומלואה". וישראל הם שלי, שנאמר: "כי לי בני ישראל עבדים". מוטב שאנחיל ארצי לעבדי – שלי לשלי. [במדבר רבה, פ' "מסעי"]

ישראל בחירים וארצם בחירה – שנאמר: "כי בחר ה' בציון איוה למושב לו" [תהלים קלב', א]... "ארץ זבת חלב ודבש, נחלי מים עינות ותהומות יוצאים בבקעה ובהר, ארץ חיטה ושעורה וגפן ותאינה ורימון ארץ זית שמן ודבש. ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם לא תחסר כל בה, ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצוב נחושת... ארץ הרים ובקעות למטר השמיים תשתה מים. ארץ אשר ה' אלוקיך דורש אותה תמיד, עיני ה' אלוקיך בה מר(א)שית השנה ועד אחרית שנה." [דברים ח' 7-9, יא' 11-12] - משל למלך שיש לו בן אחד שהוא חביב עליו מכל בניו, וכרם אחד שהוא משובח מכל שאר כרמיו. אמר: נותן אני את הכרם המשובח לבן המשובח. כך ישראל נבחרים מכל האומות וארץ ישראל נבחרת מכל הארצות. יבואו בחירים וינחלו נחלה בחירה.

שלא ככל הארצות, הארץ הזו. כל הארצות – פעמים משביעות את יושביהן ופעמים אינן משביעות. אבל אינן יוצאות מדרך הטבע לעולם. הארץ הזו אינה כן, אלא פעמים שהיא מבורכת ופעמים שהיא מקוללת - **והכל שלא כדרך הטבע**. בזמן שהיא מבורכת אפילו זורעין מעט, הברכה בה מרובה. אוכלין מעט והאוכל מתברך במעיים. ובזמן שהיא אינה מבורכת, אין שום דבר בעולם מועיל לפתוח את אוצרותיה – שלא כדרך הטבע. שכן, לא בעבודה וביגיעת מלאכה בלבד הדבר תלוי אלא - "את הברכה, אשר תשמעו אל מצוות ה' אלוקיכם אשר אנוכי מצווה אתכם היום. והקללה, אם לא תשמעו אל מצוות ה' אלוקיכם וסרתם מן הדרך ... ללכת אחרי אלוהים אחרים וכו'" [דברים יא' 27-28].

שממה שיש בה ברכה – "והשימותי אני את הארץ..." [ויקרא כו' 32]. זו מידה טובה, שלא יהיו ישראל אומרים: הואיל ונגלינו מארצנו, עכשיו האויבים באים ומוצאים עליה נחת רוח, שנאמר: "...ושממו עליה אויביכם היושבים בה" [שם]. אף האויבים הבאים אחרי כן לא ימצאו עליה נחת רוח. [ספרא, פר' בחוקותיי]. בוא וראה: אעפ"י שהארץ עדיין בקללתה, עדיין לא פקד ה' את ארצו פקידה מלאה. והנה זה אלפיים בשנים אשר שקדו עליה אויביה להחריבה ולהרבות שממותיה – אפילו עתה, כמה מתוקים פירותיה וכמה יפה נופה ומה נעים אווירה! קל וחומר, לימים הראשונים שלפני הקללה, וקל וחומר בן בנו של קל וחומר לאחרית הימים. לעת פקידה שלמה במהירה בימינו, אשר תאיר הארץ את פניה וברכתה אל כל בניה-שביה – מה רב ההוד וההדר, היפעה והתפארת השמורים לארץ הזאת לעת קץ.

כי על כן, ארץ בחירה היתה הארץ הזאת, וארץ בחירה היא תישאר לעולם, ארץ זבת חלב ודבש!

[ספר התודעה]

יום נעים (עם תפילת "יתן טל ומטר לברכה")!